

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁRSKA PRÁCA

DOPADY POTENCIONÁLNEHO ZJEDNOTENIA

SEVERNEJ A JUŽNEJ KÓREY

(sociálne, ekonomické a politické aspekty)

THE IMPACTS OF THE POTENTIAL UNIFICATION

OF NORTH AND SOUTH KOREA

(social, economic and political aspects)

Olomouc 2021

Vedúci práce: Mgr. Martin Šturdík, M.A.

Prehlasujem, že som svoju bakalársku prácu vypracovala samostatne a uviedla všetky použité
pramene a literatúru.

Olomouc 6. máj 2021

.....

Anotácia

Meno a priezvisko:	Michaela Štrbáková
Názov fakulty:	Filozofická fakulta
Názov katedry:	Katedra asijských študií
Názov práce:	Dopady potencionálneho zjednotenia Severnej a Južnej Kórey (sociálne, ekonomické a politické aspekty)
Vedúci práce:	Mgr. Martin Šturdík, M.A.
Počet strán:	49
Počet znakov:	56 953
Počet zdrojov:	45
Kľúčové slová:	Severná Kórea, Južná Kórea, zjednotenie, ekonomika, HDP, sankcie, obyvateľstvo, medzikórejské vzťahy

Cieľom bakalárskej práce je predstavenie stručnej histórie Kórey pred jej rozdelením, ako ho poznáme v súčasnosti, a momentálnej problematiky, ktorej Severná Kórea čelí a ovplyvňuje potenciálne zjednotenie. Práca sa zameriava na priblíženie a prepojenie aspektov ekonomiky, politiky a sociálnych problémov, už existujúcich dohôd a snahy o spoluprácu a s ňou spojenú podporu vlády a obyvateľstva alebo ich nesúhlas. Obsahuje priblíženie problematiky oddeľujúcej KR a KĽDR a návrhy riešení problémov. Ponúka charakteristiku rozhodnutí severokórejskej vlády, zodpovedných za upadajúcu ekonomickú situáciu KĽDR a spôsoby, ako sa vyrovnat' a pripraviť na rozhodnutia, ktoré budú potrebné na minimalizáciu komplikácií unifikácie.

Moja vďaka patrí predovšetkým vedúcemu mojej práce Mgr. Martinovi Šturdíkovi, M.A. za jeho cenné rady, podporu, ústretovosť a trpezlivosť počas celého procesu tvorby práce.

Obsah

Úvod.....	10
1 História zjednotenia krajiny a vplyvov na súčasné zriadenie.....	12
1.1 Starovek.....	12
1.2 Novovek.....	13
1.3 Kórejská vojna.....	14
1.4 Súčasnosť	14
2 Komplex problémov Kórejskej ľudovodemokratickej republiky	16
2.1 Potenciálne dôvody kolapsu KĽDR.....	16
2.2 Ľudské práva v KĽDR a ich prečiny proti ľudskosti.....	17
2.3 Sankcie voči KĽDR	19
3 Potenciálne zjednotenie a súčasná spolupráca krajín.....	20
3.1 Zjednotenie silou zo strany KĽDR	21
3.2 Medzinárodné hľadisko zjednotenia	22
4 Podpora a odmietanie zjednotenia.....	25
4.1 Obavy zo zjednotenia	25
4.1.1 Pomoc pre KĽDR od KR.....	26
4.1.2 Juhokórejské ministerstvo pre zjednotenie	27
4.2 Prínosy zjednotenia	27
4.2.1 Dlhodobý potenciál Severnej Kórey	28
4.2.2 Environmentálna pomoc.....	30

5 Porovnanie s inými zjednotenými krajinami.....	32
5.1 Nemecké zjednotenie.....	32
5.2 Čína, Hong Kong a Taiwan	33
6 Pohľad obyvateľstva na zjednotenie	35
6.1 Podpora alebo odmietanie na základe demografickej skupiny.....	35
6.2 Stereotypy medzi obyvateľmi Juhu a Severu	36
6.3 Príprava KĽDR na zjednotenie	37
Záver.....	39
Resumé	43
Použité zdroje	44
Literatúra	44
Internetové zdroje	48

Zoznam grafov, obrázkov a tabuliek

Graf 1	Porovnanie hrubého národného dôchodku (HND)/capita od roku 1952 až 2016
Graf 2	Top 10 stereotypov o obyvateľoch KR
Graf 3	Top 10 stereotypov o obyvateľoch KĽDR
Obrázok 1	Spoločná kórejská vlajka
Obrázok 2	Geologická mapa a mapa distribúcie hlavných ložísk nerastných surovín v Severnej Kórei
Tabuľka 1	Porovnanie HDP a HND Kórejskej ľudovodemokratickej republiky a Kórejskej republiky

Zoznam skratiek

KLDR	Kórejská ľudovodemokratická republika, Severná Kórea
KR	Kórejská republika, Južná Kórea
OSN	Organizácia Spojených národov
KRW	Kórejský won
EUR	Euro
USD	Americký dolár
ZSSR	Zväz sovietskych socialistických republík
BoK	Bank of Korea
HDP	Hrubý domáci produkt
HND	Hrubý národný dôchodok
RINU	Research Institute for National Unification
KINU	Korea Institute for National Unification
MoU	Juhokórejské ministerstvo pre zjednotenie
OHCHR	Úrad Vysokého komisára OSN pre ľudské práva
ZHN	Zbrane hromadného ničenia (nukleárne, biologické a chemické zbrane)
UNTCOK	The United Nations Temporary Commission on Korea

Edičná poznámka

Pri použití kórejských slov v hangule a ich prepise do latinky je použitý transkripčný McCune-Reischauer systém.

Úvod

Tematika zjednotenia Kórejskej ľudovodemokratickej republiky a Kórejskej republiky je obsiahla, komplexná a komplikovaná, a teda neexistuje jednotný názor ani medzi kórejským obyvateľstvom samotným ani zahraničnou odbornou a laickou verejnosťou.

Pri bližšom pohľade na danú problematiku však nastáva potreba prekonania mnohých prekážok v politickej, ekonomickej a sociálnej sfére, ktorých vyriešenie nie vždy býva jednoduché, finančne ani časovo.

História vývoja a formovania národa na Kórejskom polostrove je členitá a rozdelenie územia medzi rozdielne kráľovstvá spôsobilo, že aj homogénny národ ako ten kórejský bol schopný sa rozvíjať spoločne aj napriek hraničnému rozdeleniu. Preto forma, akou je kórejský národ rozdelený dnes, je situácia tak rozličná od tých minulých, že jej koniec sa môže zdať nedosiahnuteľný.

Téma zjednotenia Kórey započala už počas Kórejskej vojny (1950 – 1953) a pokračuje dodnes. Počas týchto sedemdesiatich rokov od vypuknutia Kórejskej vojny, Kórejská ľudovodemokratická republika ako aj Kórejská republika podnikli mnohé kroky, ktoré opakovane obe krajiny približovali ako aj oddialili.

A aj napriek podobnej finančnej situácii, v akej sa nachádzali krajiny tesne po roku 1953, sú v dnešnej dobe úrovne života KĽDR a KR neporovnateľné. Ekonomický rozmach pozorovaný v Južnej Kórei, nazývaný aj „the miracle on the Han river“, počas 60. a 70. rokov 20. storočia pozdvihol postavenie KR na globálnu úroveň, kde v súčasnosti figuruje KR ako jeden z popredných ekonomických lídrov sveta.

Presný dôvod a rozsah pádu vlády KĽDR je len odhadovaný, avšak môžeme predpokladať, že ide o neodvratnú situáciu. Politický režim, stav ekonomiky a životného prostredia ako aj kvalita života obyvateľstva KĽDR zapríčiňujú pomalú, ale stabilnú implóziu krajiny, ktorá samú seba považuje za raj na zemi.

Režim KĽDR a štýl politiky má bezpochyby značný vplyv na hospodársku situáciu, s ktorou by sa KR musela vysporiadať v prípade zjednotenia. Sústredenie Severu na militarizáciu a výskum zbraní hromadného ničenia im pri ich obmedzenom rozpočte problematizuje zaistenie kvalitnej životnej úrovne obyvateľstva, ekonomiky a konkurencieschopnosti na globálnej úrovni. Preto je za daných okolností pravdepodobné, že zjednotenie by bolo náhle a prinútilo by KR konať urýchlene a bez možnosti akéhokoľvek pochybenia. Je teda potrebné pre KR si uvedomiť a sústrediť sa na aspekty, ktoré môže ovplyvniť dostatočne v predstihu pred náhlým pádom režimu KĽDR.

Postavenie krajín mimo Kórejského polostrova a ich podpora alebo odmietanie zjednotenia budú mať v budúcnosti vplyv nielen na finančnú a humanitárnu výpomoc pre KR v prípade procesu zjednotenia, ale aj na globálny obraz samotných krajín.

Kórejské obyvateľstvo vníma zjednotenie ako žiadúce, no rovnako aj náročné, preto neexistuje ich ucelený a jednotný názor. Zimné olympijské hry v roku 2018, kde pod jednou zástavou reprezentovali svoj národ KR a KĽDR, priniesli novú inšpiráciu a náhľad na proces spájania. Snaha o zjednotenie je podnietená predovšetkým pocitom spolupatričnosti ako etnicity „Han“ rovnako ako aj spoločnou históriou, jazykom a kultúrou.

Zaistenie otvorených a mierových dialógov oboch strán je teda len začiatok a základ efektívneho zblíženia vzťahov a v konečnom výsledku potenciálneho zjednotenia. Z medzinárodného pohľadu zjednotenie KR a KĽDR zaručí predovšetkým zamedzenie vojnového konfliktu a otvorenie krajiny pre možných investorov.

Táto práca sa zameriava na ekonomické, politické a sociálne aspekty pred, počas a po zjednotení, rozdiely v súčasnom porovnaní KR a KĽDR, ako aj prínosov a nákladov so zjednotením spojených. Keďže existuje veľa teórií a názorov odborníkov ako aj laikov na danú problematiku, táto práca ponúka priblíženie, porovnanie a kritické zhodnotenie rozdielnych variantov riešení, avšak aj vlastné názory a odporúčania.

1 História zjednotenia krajiny a vplyvov na súčasné zriadenie

1.1 Starovek

História Kórey, z pohľadu delenia jej územia je rozdeľovaná do niekoľkých období, avšak z pohľadu kórejskej mytológie, prvé kráľovstvo na území Kórejského polostrova vzniklo v 13. storočí pred našim letopočtom pod názvom Kojosön (고조선) na jeho severe, v povodí riek Liao a Taedong¹. Táto udalosť sa spomína v kronike Samguk yusa² budhistického mnícha Iryöna³ (일연).

Podľa legendy bolo kráľovstvo Kojosön založené kráľom Tan'gun (단군), nazývaného aj Tan'gun wanggöm (단군왕검), označovaného ako syna boha Hwanung (환웅), a ženy premenenej z medveďa. A teda ide o prvý prípad zjednotenia národa v očiach súčasnej Kórey.

Kojosön bolo považované v tej dobe za najvyspelejšie spomedzi vznikajúcich spoločenstiev na danom území. Tento fakt je používaný aj v rámci severokórejskej propagandy, ako odkaz na jeho nezávislosť, moc a legitímne právo vládnuť územiu ako aj ich očakávanie, že Južná Kórea opustí od svojej vlády v prospech Severu⁴.

Ďalším príkladom zjednotenia pod jedným kráľovstvom sa môže považovať Zjednotená Silla. Dôležitosť Zjednotenej Silly spočíva predovšetkým vo vytvorení oblasti, kde sa kórejská spoločnosť so svojou kultúrou mohla formovať a vyvíjať jednotne a nezávisle.

Následné zjednotenie nastalo pod Koryöm (고려). Koryö prinieslo veľa zmien, predovšetkým spätné pridelenie slobody pre poddaných, alokáciu pôdy pre úradníkov a krajinu založenú na princípoch vlády civilných úradníkov, ich obetavosti a spravodlivosti. Kládlo dôraz

¹ ECKERT, Carter J. et al. "Korea, old and new: a history". str. 11

² Samguk yusa - (삼국유사), zbierka povestí a historických udalostí spojených s Troma kráľovstvami vtedajšej Kórei, Koguryö (고구려), Paekche (백제) a Silla (신라) , ako aj povestiam tomu predchádzajúcim

³ Iryön – (일연), 1206 – 1289, budhistický mních

⁴ MATHERLY, Carter. "Examining Attitude Functions of North Korean Cultural Propaganda". str. 102

na konfucianizmus a konfuciánske politické idey⁵. Jeho usporiadanie bolo narušené násilným povstaním vojenských dôstojníkov, ktorí pocítovali favoritizmus v prospech civilných úradníkov. Ich nadvláda však trval len do roku 1270⁶, keď panovník opätovne presunul hlavné mesto do Kaesöngu⁷. Po znovunastolení starého režimu, Koryö zvýšilo dôraz kladený na uvedenie si národnej identity.

1.2 Novovek

Kráľovstvo Veľký Chosön (대조선국), ako najdlhšie trvajúca dynastia na území Kórei, bolo založené roku 1392 Yi Sönggye (이성계), neskôr známeho ako kráľ T'aejo (태조). Zmenil názov kráľovstva po vzore starodávneho kráľovstva a presunul status hlavného mesta do Hanyangu⁸.

Počas 16. storočia začali kráľovstvo napádať útoky z japonskej strany na ich pobrežiach. Rovnako ako odozva yangbanských byrokratov⁹ (양반) sa po celom území Chosönu začali objavovať partizánske jednotky ũibyöng (의병) ako reakcia obyčajného obyvateľstva na útoky japonských jednotiek.

Opakujúce sa japonské útoky, ktoré pokračovali celé storočia, spôsobili následné rozdelenie vlády ako aj obyčajného obyvateľstva na pre a proti japonské. Nenávisť k Japonsku sa manifestovala aj v opätovnom objavení sa nových partizánov. Ich aktivita zohráva dôležitú úlohu v nadviazaní na udalosti Kórejskej vojny ako aj samotného kultu osobnosti Kim Ilsönga¹⁰.

⁵ CHEN, Lai. "Historical and Cultural Features of Confucianism in East Asia". str. 108

⁶ Vojenská nadvláda započala masakrom štátnych úradníkov v roku 1173 nášho letopočtu

⁷ Kaesöng – (개성시), mesto nachádzajúce sa na území dnešnej KĽDR

⁸ Hanyang – (한양), pôvodný názov dnešného mesta Soul

⁹ Yangban – (양반), aristokratická vrstva, pozostávajúca z vojenských hodnostárov a byrokratov v úrade

¹⁰ Kim Ilsöng – (김일성), 1972 – 1994, zakladateľ a prvý prezident KĽDR

Zánik Kabo reforiem¹¹, rozdelenie členov kabinetu na proruský alebo proamerický naklonených a útek kráľa na ruské územie viedlo k vyhláseniu zriadenia Kórejského cisárstva. Kórea v tejto dobe vykazovala zvýšený záujem o históriu budovania národov po vzore európskych krajín.

1.3 Kórejská vojna

Kapitulácia Japonska 15. augusta 1945 dala Kórei prvú možnosť samostatného rozhodovania o svojom fungovaní od roku 1905. Avšak dlhé roky okupácie spôsobili sociálne, politické a ekonomické medzery a nedostatky, s ktorými sa Kórea musela rýchlo vysporiadať, pokiaľ chcela udržať rovnováhu na svojom území. Rozpory a neschopnosť zjednotiť národ pod jednotnými ideálmi, ako aj externé faktory ovplyvňujúce Kóreu trvali celých 5 rokov a viedli k národnému rozdeleniu a občianskej vojne.

OSN s podporou USA vytvorili UNTCOK¹² ako prostriedok dohľadu nad prvými voľbami v roku 1948, ktoré viedli k vytvoreniu kórejskej vlády a neskôr k zvoleniu prezidenta. Toto rozhodnutie avšak nepodporovali Severokórejčania ani ZSSR a vytváralo obavy medzi nacionalistami z juhu, ktorí sa obávali, že tento krok znemožní zjednotenie. Odpoveďou severu boli samostatné voľby v P'yöngyangu¹³ až sa napokon situácia vykryštalizovala do Kórejskej vojny v roku 1950.¹⁴

1.4 Súčasnosť

KR je považovaná za model úspešného ekonomického rozvoja povojnovej krajiny, známy aj ako „the miracle on the Han river“¹⁵ v 60. a 70. rokoch 20. storočia. Značná časť tohto rastu je pripisovaná politickej podpore štátu v industrializácii a ekonomike zameranej na

¹¹ Kabo reformy – (갑오 개혁), v roku 1894 až 1896

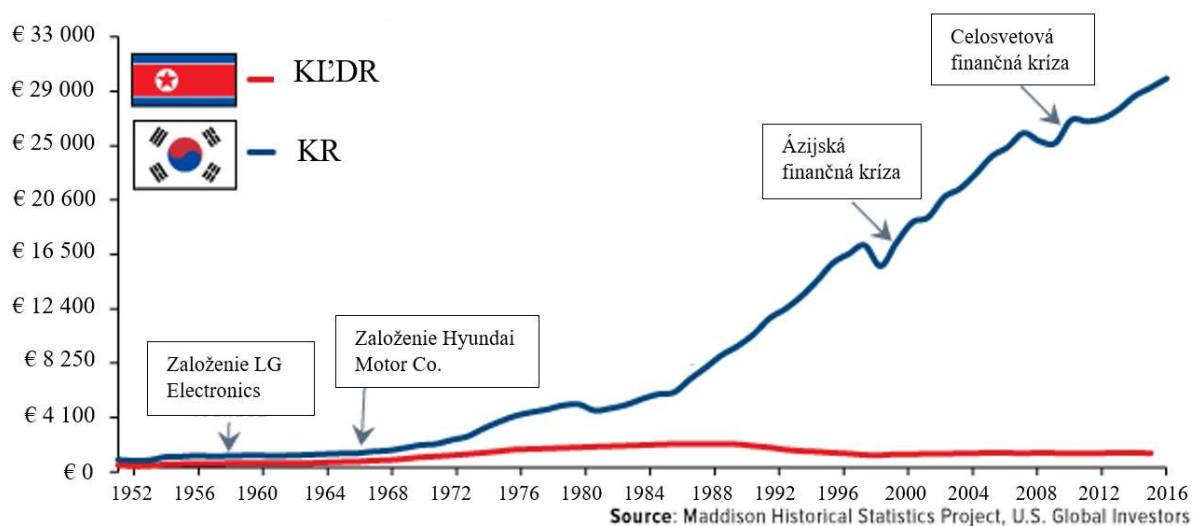
¹² The United Nations Temporary Commission on Korea

¹³ P'yöngyang – (평양시), hlavné mesto dnešnej KĽDR

¹⁴ CAMPBELL, Joel R. "The Wrong War: The Soviets and the Korean War, 1945 – 1953". str. 6-7

¹⁵ Han'gangŭ kijök – (한강의 기적), zázrak na rieke Han

rozvoj hospodárstva, výrobu a export, ktoré vytvorili konkurencieschopnosť KR na globálnej škále. Následky týchto skutočností sú znateľné predovšetkým v dnešnom porovnaní a drastickom rozdiely v HND/capita u KĽDR a KR (viď Graf 1), keď obe krajiny vychádzali z takmer identických podmienok 50. rokov.



Graf 1 – Porovnanie Hrubého národného dôchodku (HND)/capita od roku 1952 až 2016 ¹⁶

Veľké industriálne konglomeráty, Chaeböly¹⁷, zamerané na vývoz tovaru náročného na výrobu a pracovnú silu a podporované vládou, používali ako formu motivácie pracovníkov práve strach z KĽDR, a tým potlačovali organizáciu pracovných odborov, ktoré boli považované za produkt komunizmu.¹⁸

¹⁶ LEE, Andy S. "The Other Side of the Miracle on the Han River"

¹⁷ Chaeböi – (재벌), „bohatá rodina“, veľké industriálne konglomeráty vedené rodinou vlastníkov

¹⁸ LEE, Andy S. "The Other Side of the Miracle on the Han River"

2 Komplex problémov Kórejskej ľudovodemokratickej republiky

Komplikované ekonomické, politické a humanitárne situácie zapríčinené alebo týkajúce sa KĽDR sú už niekoľko desaťročí sledované nielen Južnou Kóreou, ale aj celosvetovo. Strach z výskumu, výroby a použitia nukleárných zbraní je len jeden z mnohých možných nebezpečenstiev severokórejského režimu. Uvedomenie si problematiky dovoľuje teda lepšie pochopenie implikácií zjednotenia.

2.1 Potenciálne dôvody kolapsu KĽDR

Existujú tri hlavné teórie spôsobov pádu KĽDR, a to zmenou ekonomickej politiky, ekonomicko-spoločenským pádom krajiny a armádnym stretom krajín.

Prvou teóriou možného budúceho rozpadu súčasného štýlu vlády KĽDR, a jedným z najviac želaných scenárov Juhu, je situácia, keď sa KĽDR adaptuje na ekonomický model podľa vzoru Číny, odstúpi od militarizmu a podnikne kroky za účelom postupného priblíženia sa k Soulu¹⁹. Avšak táto teória je najmenej pravdepodobná, z dôvodu Kim Chöngünovej²⁰ tendencie k radikálnym rozhodnutiam a chaotickosti presahujúcej jeho predchodcov.

Druhou teóriou, a najviac akademicky uznávanou z pohľadu pravdepodobnosti, je moment, keď sa vláda KĽDR pod ťarchou upadajúcej ekonomiky a spoločenského nátlaku rozpadne a bude ako územie začlenená do Kórejskej republiky.

KR, v spolupráci s USA, podniká prípravu špecializovaných jednotiek, potrebných pre zvládnutie procesu eliminácie ZHN KĽDR, avšak predpokladá sa, že potrebné prípravy značne presiahnu tie súčasné. Vybavenie armádných jednotiek bude teda potrebné špecializovať na zvládnutie severokórejských ZHN, potenciálnych útokov a iných hrozieb.

¹⁹ Söul – (서울), hlavné mesto Kórejskej republiky, zaužívaný slovenský prepis „Soul“

²⁰ Kim Chöngün – 김정은, nar. 1983, súčasný najvyšší predstaviteľ Kórejskej ľudovodemokratickej republiky

V tomto variante bude musieť KR pozorne sledovať postoj Číny k danej situácii. Čína sa môže pokúsiť získať kontrolu nad územím KLDR, a tým zmarit' zjednotenie Kórey, preto bude podstatné, aby KR reagovala promptne na pád KLDR. Z tohto dôvodu musí v súčasnej dobe obyvateľstvo a vláda KR stanoviť, ako postupovať v prípade pádu vlády KLDR, a tým zamedziť strate výhody načasovania a značnej časti územia KLDR.²¹

Tretím, najviac obávaným dôvodom, je zjednotenie cez vojenský konflikt, pričinením ktorého by bol režim Severnej Kórey zničený a vytvorila sa situácia, keď KR pripojí územie pod svoju správu.²²

V prípade neodvratného kolapsu sa dá predpokladať, že KLDR začne útok na KR. Existuje len nízka pravdepodobnosť výhry severokórejskej armády, avšak zapríčinila by značné škody, ako na svojom území, tak aj na území KR, predovšetkým Soulu. Po výhre nad jednotkami KLDR by sa musela KR vyrovnat' nielen s finančnou náročnosťou zjednotenia a zaistením bezpečnosti, ale aj s nápravou škôd spôsobených vojenským konfliktom.

2.2 Ľudské práva v KLDR a ich prečiny proti ľudskosti

Ľudské práva môžu byť definované ako nárok na život v rovnoprávnosti, slobode slova, ekonomickej, kultúrnej a spoločenskej slobode pri dostupnosti vzdelania, práce a sociálneho zabezpečenia.²³ Preto skutočnosť, že KLDR vykonáva uväznenia, mučenia alebo popravy, kde sú politické a občianske práva narúšané, a teda má jeden z najzávažnejších záznamov porušovania ľudských práv, čo spôsobilo odsúdenie KLDR globálnymi organizáciami vrátane Európskej únie, OSN, Amnesty International a Human Rights Watch.

²¹ BENNETT, Bruce W. "Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse". str. 271-272

²² TERRY, Sue Mi. "A Korea Whole and Free: Why Unifying the Peninsula Won't Be So Bad After All". str. 153-155

²³ LERCH, Marika. "Ľudské práva"

Dlhodobé zanedbávanie starostlivosti o obyvateľstvo zapríčinilo hladomor v deväťdesiatych rokoch 20. storočia, kde prišlo o život odhadom 1 – 3 milióny ľudí.²⁴ Podvýživa obyvateľstva a s ňou spojené choroby neboli zastavené ani potravinovým balíčkom od OSN na prekonanie krízy. Avšak armádne ambície KĽDR, testovanie jadrových zbraní a medzikontinentálnych balistických rakiet, zapríčinili ekonomické sankcie, zníženie prísunov potravinovej pomoci krajine, a teda postupný úpadok do situácie, keď krajina opätovne čelí nedostatku potravín.

Obyvateľstvo KĽDR je rozdelené do troch kategórií na základe ich rodinnej situácie a podpory politickej strany. Prvá skupina, tvoriaca okolo 28% populácie²⁵, je plne oddaná strane. Druhá skupina a teda rodiny, ktorých členovia utiekli do Južnej Kórey alebo sa z určitých dôvodov nekategorizujú do prvej skupiny, sú považovaní za nestabilných. Posledná skupina rodín sú tie, ktorých rodinní príslušníci preukazujú náboženské naklonenie alebo prejavujú znaky "politickej nečistoty", ako usvedčenie z čítania juhokórejských médií. Čo v prevedení na čísla znamená, že vyše 1/3 populácie je neustále sledovaná.²⁶

Najzávažnejšie prestupy proti zákonu sú tie, ktoré napádajú stranu alebo priamo Kim Chöngüna. Ľudia obvinení z takýchto zločinov, pokiaľ nie sú okamžite popravení, sú poslaní do politických väzení, v ktorých sa však väčšina odsúdených svojho prepustenia nedožije.

²⁴ ULFERTS, Gregory & Terry L. Howard. "North Korean Human Rights Abuses and Their Consequences". str. 86

²⁵ THE INSTITUTE FOR SOUTH-NORTH KOREA STUDIES. "The Humman Rights Situation in North Korea". str. 131- 135

²⁶ THE INSTITUTE FOR SOUTH-NORTH KOREA STUDIES. "The Humman Rights Situation in North Korea". str. 131

Po páde vlády KĽDR a zjednotení Kórey by bola teda väčšina severokórejských politických väzňov²⁷ držaných v šiestich veľkých väzniciach oslobodená, keďže ich prečiny sú prevažne politické a nie kriminálne.²⁸

2.3 Sankcie voči KĽDR

Po prvýkrát v roku 2003 prijalo Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov rezolúciu²⁹, vydávanú odvtedy každoročne, v ktorej apelujú na KĽDR, aby upustili od ich nukleárneho výskumu ako aj systematického porušovania ľudských práv. Avšak Severná Kórea tieto obvinenia odmieta, označuje ich za vykonštruované a politicky motivované.

OHCHR³⁰, ako úrad pre ochranu ľudských práv teda plánuje stíhanie vládnych predstaviteľov a úradníkov, zodpovedných za prečiny proti ľudskosti na území KĽDR.³¹ Aj toto je jeden z možných dôvodov, prečo je v záujme severokórejských hodnostárov udržať režim KĽDR v súčasnej forme čo najdlhšie.

Protiunifikačné aktivity osôb obvinených z porušovania ľudských práv, obávajúcich sa súdnych procesov po zjednotení by mali za následok značné škody a prekážky v ceste mierovým procesom. Túto situáciu by sa dalo minimalizovať predovšetkým vyjednaním selektívnej amnestie. Týka sa najmä vyšších hodnostárov KĽDR a ich podriadených vo vojenských jednotkách, ale aj povstalcov a iných zločincov.³²

²⁷ Celkovo odhadovaných štátnych väzňov v KĽDR je 150 – 200 tisíc.

²⁸ ULFERTS, Gregory & Terry L. Howard. "North Korean Human Rights Abuses and Their Consequences". str. 85-86

²⁹ UN. General Assembly (58th sess.: 2003-2004). "Towards a nuclear-weapon-free world : a new agenda : resolution / adopted by the General Assembly"

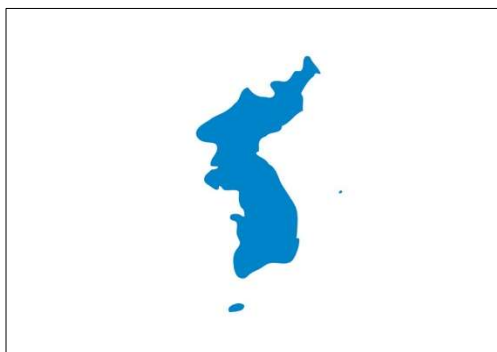
³⁰ Úrad Vysokého komisára OSN pre ľudské práva

³¹ ULFERTS, Gregory & Terry L. Howard. "North Korean Human Rights Abuses and Their Consequences". str. 87-88

³² BENNETT, Bruce W. "Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse". str. 123

3 Potenciálne zjednotenie a súčasná spolupráca krajín

Zjednotenie Kórey, Nam-Puk t'ongil (남북통일), označuje potenciálne zjednotenie Kórejskej republiky a Kórejskej ľudovodemokratickej republiky ako jedného suverénneho štátu. Momentálna situácia Kórey je príkladom jedného z najznámejších rozdelení homogénneho národa.



Obrázok 1 – Spoločná kórejská vlajka³³

Sedemdesiate a osemdesiate roky minulého storočia boli významným obdobím z hľadiska medzikórejskej výmeny a spolupráce. Prvé kooperácie medzi KĽDR a KR začali až 70. rokmi 20. storočia po návrhu Kórejského Červeného kríža na stretnutie 12. augusta 1971 a došlo k výmene materiálov a ľudského kapitálu cez South-North Coordinating Committee v roku 1973, ktorá však bola rozpustená už rok po jej vzniku.

Koncom 80. rokov vláda KR vyvíjala snahu o zmenu negatívne naladených medzikórejských vzťahov ako následok rozpadu komunizmu a koncu studenej vojny. Vláda KR vydala 7. júla 1988 Špeciálnu deklaráciu pre národné povedomie, zjednotenie a prosperitu³⁴, ktorej hlavnou myšlienkou bolo nadviazanie priateľských vzťahov a zamedzenie konfliktom medzi oboma krajinami ako aj vytvorenie priestoru pre obchodné výmeny a dohody medzi

³³ Neoficiálna vlajka reprezentujúca Severnú a Južnú Kóreu na športových súťažiach, v ktorých súťažia ako jeden tím, používaná aj ako všeobecný symbol zjednotenia krajín (napr. Majstrovstvá sveta v stolnom tenise 1991, Letné olympijské hry 2000, Zimné olympijské hry 2018 a iné.)

³⁴ Special Declaration for National Self-Esteem, Unification, and Prosperity – (민족자존과 통일·번영을 위한 특별선언)

Juhom a Severom.³⁵ V nasledujúcich rokoch boli vytvorené ďalšie dohody, avšak akákoľvek spolupráca bola skomplikovaná odstúpením KĽDR od Zmluvy o nešírení jadrových zbraní v roku 2003.

V súčasnosti vláda KR, s prihliadaním na sankcie voči KĽDR, podporuje nepolitické projekty v spolupráci s občianskymi organizáciami. Úspešné usporiadanie olympijských a paralympijských hier v roku 2018 v P'yöngch'ang-gunu³⁶, ako aj medzikórejských samitov, podporuje vládu KR v ďalších krokoch pre obchod a výpomoc KĽDR v rôznych odvetviach.

3.1 Zjednotenie silou zo strany KĽDR

Severná Kórea je vo svete považovaná za jeden z hlavných dôvodov neistoty Južnej Kórey. Tento risk je širokou škálou od nebezpečenstva vzniku vojenského konfliktu ako znamenie odmietania unifikácie, až po napadnutie KR ako jeden z posledných krokov pred totálnym kolapsom KĽDR.

Obe krajiny disponujú významnou vojenskou silou. Odhadom 30% populácie KĽDR tvorí armáda (1,19 milióna aktívnych vojakov a viac ako 6 miliónov v podobe strategickej rezervy).³⁷ Severokórejská oficiálna doktrína Sön'gun (선군정치) vychádza z teórie, že armáda je na prvom mieste, a teda je nadriadená v príjme jedla, pohonných látok a iných zdrojov pred zvyškom populácie krajiny. V protiklade je jej obmedzené potravinové zásobovanie a nedostatočná zdravotná starostlivosť, čo má značný vplyv na oslabenie armády ako celku. Podľa Ministerstva zahraničných vecí Spojených štátov, vláda KĽDR ročne vyhradí viac ako 3 miliardy EUR³⁸ na armádny sektor. Odhadované vyzbrojenie KĽDR pozostáva predovšetkým z 2 500 – 5 000 ton chemických zbraní a 5 – 10 nukleárných zbraní,

³⁵ MINISTRY OF UNIFICATION. "Inter-Korean Exchange and Cooperation"

³⁶ P'yöngch'ang – (평창군), juhokórejský okres v provincii Kangwön-do (강원도)

³⁷ TOOTH, John-Paul. "North Korea's Military: How Does It Actually Stack Up?"

³⁸ 3,6 miliárd USD, pri prepočte 1 USD = 0,85 EUR (27.03.2021, Morningstar)

uskladnených po celom území Severnej Kórey. Avšak toto vyzbrojenie je v porovnaní s vyzbrojením KR technologicky zastaralé a nemoderné.³⁹

Celkovo vynaložené financie v roku 2020 určené pre juhokórejskú národnú obranu presiahli 35,6 miliárd EUR⁴⁰, a teda vznikol nárast o 7,4% v porovnaní s predchádzajúcim rokom.⁴¹ Značná časť tohto rozpočtu financuje pokrytie polovice materiálnych nákladov amerických jednotiek na území KR a aj 90% nákladov na presun amerických síl na novú základňu Humphreys^{42, 43}.

Južná Kórea je v značnom zvýhodnení aj v rámci dohôd, spájajúcich sa s ich obranou. KR ako člen OSN, ktorej členské štáty odsudzujú nukleárne zbrane a ich vývoj v KLDR a odsúhlasili uvalenie sankcií a embárg, je z pohľadu KLDR teda globálne chránená. USA a ich vzťahy s KR rovnako ako aj 28 500 amerických vojakov, nachádzajúcich sa na kórejskom polostrove, sú považované za dôležitého obrancu a podporu v prípade vojenského konfliktu medzi KR a KLDR.⁴⁴

3.2 Medzinárodné hľadisko zjednotenia

Prvé čínske podpory KLDR nastali počas Kórejskej vojny v 50. rokoch 20. storočia, odvtedy sa Čína stala hlavným spojencom KLDR a sprostredkuje im politickú a ekonomickú podporu. Ako primárny obchodný partner má Čína podstatný vplyv na severokórejský režim. Vzhľadom na udržanie stability bol v minulosti čínsky názor na ZHN KLDR neutrálny, avšak

³⁹ BENNETT, Bruce W. "Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse". str. 162-166

⁴⁰ 42,2 miliárd USD, pri prepočte 1 USD = 0,85 EUR (27.03.2021, Morningstar)

⁴¹ ITO, Kohtarō. "What to Make of South Korea's Growing Defense Spending "

⁴² Kemp Humphreys – (캠프 험프리스), United States Army Garrison-Humphreys, armádny kemp, oblasť Anjeong-ri (안정리) a Pyeongtaek (평택시), Južná Kórea

⁴³ KLINGNER, Bruce. "Enhance South Korean Military Capabilities Before OPCON Transfer"

⁴⁴ GORDON, Michael R. & Gordon Lubold. "Trump Administration Weighs Troop Cut in South Korea"

po testoch jadrových zbraní v októbri 2006 sa Čína priklonila na stranu OSN a ich sankcií voči KĽDR. Tieto skutočnosti zapríčinili zmenu tónu vo vzťahu Číny a KĽDR.⁴⁵

Aj napriek týmto skutočnostiam, Čína do KĽDR ročne investuje vyše 850 miliónov EUR⁴⁶, ide nielen o finančnú pomoc, ale aj o energiu a pohonné látky.⁴⁷ Ako jeden z možných hlavných dôvodov sa považuje udržovanie sily severovýchodných kľúčových oblastí, ktoré by v budúcnosti mohla Čína využiť.

U Číny je značne nepravdepodobné, že zmení prístup k vzťahom s KĽDR. Aj v prípade, že by čínskej vláde momentálne severokórejské zriadenie nevyhovovalo, prípadná alternatíva pri ich obavách z juhokórejských a amerických jednotiek blížiacich sa k čínskym hraniciam, je menej žiadúca. Z tohto dôvodu je podpora Kim Chöngüna, z pohľadu Číny, menšie zlo.

Jedným z možných spôsobov, ako presvedčiť Čínu k podpore KR, je zaviazanie USA, že v prípade zjednotenia a stabilizácie situácie spôsobenej unifikáciou, nebudú americké jednotky umiestnené severne od demilitarizovanej zóny alebo budú kompletne odvelené z kórejského polostrova ako znak ukončenia ich ochrany po Kórejskej vojne. Po zjednotení by potenciálny prospech získala aj Čína. Eliminovali by sa prekážky pri preprave pohonných hmôt a tovaru. Alokácia investícií pôvodne pre P'yöngyang a ich následný zisk má potenciál zlepšiť medzinárodné postavenie Číny.

Z pohľadu USA a Japonska, ktoré pociťujú menšie obavy z rozpadu severokórejského režimu, a preto tolerujú kórejskú koexistenciu, by zjednotenie poskytlo značné prínosy. Obavy z vplyvu pádu KĽDR a následných regionálnych nepokojov a chaosu sú dôkazom ich opatrnosti. Pre USA a Japonsko to nie je dôvod brániť ich znovuzjednoteniu.

USA považujú za najnaliehavejší proces zaistenia jadrových zbraní a balistických zbraní KĽDR. V prípade pádu vlády KĽDR a potreby stabilizovať štruktúru armády pre

⁴⁵ ALBERT, Eleanor. "The China–North Korea Relationship"

⁴⁶ 1 miliarda USD, pri prepočte 1 USD = 0,85 EUR (27.03.2021, Morningstar)

⁴⁷ BENNETT, Bruce W. "Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse". str. 28

zabránenie oblastných bojov a humanitárnej krízy v podobe masívneho presunu populácie do Číny a Japonska, by boli dané krajiny nútené zasiahnuť a pomôcť tak Južnej Kórey. MoU⁴⁸ podporované USA, OSN a ďalšími medzinárodnými inštitúciami, strávili niekoľko desaťročí prípravou na akýkoľvek variant, ktorý môže nastať.

Aj napriek tomu, že Japonsko prispieva KĽDR vo forme potravinovej pomoci, po vyše sedemdesiatich rokoch od 2. svetovej vojny, japonsko-kórejské vzťahy ostávajú komplikované. Zjednotenie by preto poskytlo príležitosť zmeniť proti-japonské názory medzi kórejskými obyvateľmi darovaním potravinovej pomoci a liekov, vyslaním humanitárnych a zdravotných pracovníkov a celkovej pomoci pri obnove Severu.

⁴⁸ Ministerstvo pre zjednotenie – Ministry of Unification, T'ongilbu (통일부)

4 Podpora a odmietanie zjednotenia

Po smrti Kim Ilšonga (김일성) v roku 1994 vznikol predpoklad, že zriadenie krajiny, ktorej dohliadal vyše 20 rokov, zanikne jeho smrťou. Tento názor nezanikol ani prebratím vlády jeho potomkom. Aj napriek podmienkam, v ktorých severokórejské obyvateľstvo žije, Čína, rovnako ako aj Južná Kórea, nepodniká žiadne aktívne kroky k destabilizácii severu zo strachu z ďalšej krvavej vojny ako aj sociálneho a finančného znevýhodnenia.⁴⁹

Bezpochyby by kolaps KĽDR priniesol mnoho prekážok a problémov nielen pre Južnú Kóreu, ale aj pre zvyšok sveta. Existuje mnoho teórií uznávaných akademikmi, či už súhlasia so zjednotením, alebo ho považujú za potenciálne znevýhodnenie.

4.1 Obavy zo zjednotenia

Kroky smerované k mierovému vzťahu medzi Severnou a Južnou Kóreou sú komplikované, avšak najvýraznejšie posuny započali v roku 2018 počas troch Medzikórejských samitov a Singapurského samitu, kde sa odohrala historicky prvá schôdzka medzi vodcami Severnej Kórey a Spojených štátov amerických a podpísanie Singapurského vyhlásenia.

V Singapurskom vyhlásení sa obe krajiny zaviazali nadviazať nové diplomatické vzťahy medzi USA a KĽDR, ochrániť mierový stav na kórejskom polostrove a krokom postupne denuklearizovať Severnú Kóreu.⁵⁰ Paradoxne, ich opätovné stretnutia v roku 2019 nepriniesli žiadne podstatné finálne výsledky.

Juhokórejské ministerstvo pre zjednotenie, ako odvetvie štátnej vlády, sa zaoberá prípravami v prípade akéhokoľvek pádu KĽDR. Za podpory Ministerstva obrany Spojených štátov amerických by v takomto prípade zasiahli s humanitárnou podporou až v momente, keď by sa novovytvorená vláda nezjednotila a nezískala podporu obyvateľstva.

⁴⁹ TERRY, Sue Mi. "A Korea Whole and Free: Why Unifying the Peninsula Won't Be So Bad After All". str. 153- 154

⁵⁰ CHA, Victor & Sue Mi Terry. "Assessment of the Singapore Summit"

Jednou z najväčších obáv Južnej Kórey je finančná náročnosť zjednotenia a narušenie chodu ekonomiky. Podľa Ministerstva financií KR by zjednotenie mohlo stáť vyše 7% juhokórejského HDP každoročne po dobu minimálne 10 rokov.⁵¹

4.1.1 Pomoc pre KLDR od KR

KR aj napriek vyše sedemdesiatim rokom od rozdelenia stále pociťuje značnú spolupatričnosť a potrebu pomoci Severu. Otázka KLDR je dôležitou zložkou programu každého juhokórejského politika vrátane prezidenta. Súčasný prezident KR sa od počiatku nastúpenia na svoj post aktívne angažoval v medzikórejských vzťahoch a vyčlenil značnú časť svojho politického kapitálu na podporu medzikórejských samitov, dohôd a stretnutí rodín rozdelených režimom.

Opakovaná potravinová pomoc KR pre KLDR poskytla v roku 2019 ryžu v hodnote cca. 94 miliónov EUR (127 miliárd KRW)⁵², predchádzajúca donácia v roku 2010 činila 5 tisíc ton ryže a zatiaľ najväčšia donácia v roku 2005 poskytla KLDR 500 tisíc ton ryže.⁵³ Podľa MoU, KR zabezpečila v roku 2020 pre potlačenie pandémie COVID-19 a celkovo sa KR zaviazala poskytnúť 4,7 milióna EUR (6,3 miliardy KRW)⁵⁴. Tieto fondy tvoria viac ako 60% celkových globálnych dotácií pre KLDR v roku 2020.⁵⁵

Tieto kroky v prípade zjednotenia kórejského polostrova zvyšujú kladné povedomie severokórejského obyvateľstva, ktorých názory sú prevažne negatívne a odmietavé. Medzi obyvateľmi KLDR prevažuje myšlienka, že KR je chudobná a neslobodná. Práve z tohto dôvodu by vystavenie Severokórejčanov realite, ktorá nesúhlasí s obrazom o KR, ktorý im

⁵¹ TERRY, Sue Mi. "A Korea Whole and Free: Why Unifying the Peninsula Won't Be So Bad After All". str. 155

⁵² 108 miliónov USD, pri prepočte 1 USD = 0,85 EUR (27.03.2021, Morningstar)

⁵³ SMITH, Josh. "South Korea gives most aid to North Korea since 2008 amid food shortage"

⁵⁴ 5,7 milióna USD, pri prepočte 1 USD = 0,85 EUR (27.03.2021, Morningstar)

⁵⁵ SUNG, Jeff. "Seoul endorses aid to North Korea for coronavirus"

predkladá KĽDR napomohla ich lepšiemu pochopeniu vlastnej situácie a utvoreniu si vlastného slobodného názoru na zjednotenie.

4.1.2 Juhokórejské ministerstvo pre zjednotenie

1. novembra 1990 založilo Ministerstvo pre zjednotenie Výskumný inštitút pre národné zjednotenie (KINU) na zastrešenie akademických a občianskych inštitúcií v oblasti unifikácie a severokórejských štúdií.

Poslaním KINU je prispievať k politike národného zjednocovania prostredníctvom systémového výskumu a analýz v otázkach týkajúcich sa národného zjednotenia a obnovy národného spoločenstva.

4.2 Prínosy zjednotenia

Z pohľadu podpory unifikácie by získané výhody mohli značne prevážiť nad stratami s ňou spojenými, ako otvorenie a zjednodušenie obchodu a prepravy, sprístupnenie hraníc a nukleárne odzbrojovanie KĽDR.

Severná Kórea používala svoje ozbrojovanie a nukleárny výskum ako formu odstrašovania a ukážky sily už od čias Kórejskej vojny. V roku 2010 mala KĽDR dostatok jadrového materiálu na výrobu približne 5 – 10 nukleárnych zbraní a materiálu na 2 500 – 5 000 chemických zbraní.⁵⁶ Tieto obmedzené informácie umožňujú len čiastočný náhľad na vyzbrojenie KĽDR, preto je odhad následkov a nákladov spojených s odzbrojovaním komplikovaný, avšak potrebný.

Z ľudského hľadiska by zjednotenie malo za následok značné množstvo kladných aspektov, ako je humanitárna pomoc, oslobodenie vyše 25 miliónov populácie spod totalitného režimu a začlenenie do modernej spoločnosti.

⁵⁶ BENNETT, Bruce W. "Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse". str. 37

4.2.1 Dlhodobý potenciál Severnej Kórey

Najzásadnejším problémom dnešného odhadu prínosov pre potenciálne zjednotenie sú obmedzené dáta z dôvodu utajovania reálnych informácií zo strany severokórejskej vlády.⁵⁷ Jediné čísla, z ktorých môžeme čerpať, sú len odhadované zo strany Južnej Kórey. Dané odhady zhotovuje predovšetkým BoK v ich ročnom zhrnutí HDP a jeho rozloženia na základe výrobnjej kvantity relevantných inštitúcií.⁵⁸ Z daných dokumentov sa dá vyvodiť, kde vláda Severnej Kórey primárne sústreďuje tok financií a ktoré odvetvia sú výnosné a ktoré zaostávajú. V roku 2019 bolo odhadované, že až 25,2% HDP (nárast o 0,6% v porovnaní s prechádzajúcim rokom) bolo vygenerované vládou a armádnym sektorom. Pričom výrazný pokles nastal v poľnohospodárstve, kde HDP tvorilo 21,2% (pokles o 2,1% v porovnaní s predchádzajúcim rokom).

Vysoký nárast produktivity a ľudského kapitálu, typický pre prechodové ekonomiky, ktoré sa spájajú so slabými počiatočnými makroekonomickými a politickými zriadeniami, prispievajú potencionálnemu rastu po zjednotení, čo je zaujímavé pre investorov na globálnej úrovni. Pričom z už sledovaných príkladov prechodových ekonomík sa dá predpokladať, že momentálna sila HDP Severnej Kórey je odhadovaná značne pod ich reálnou hodnotou, čo je považované za typické pri príkazových ekonomikách⁵⁹ krajín.⁶⁰

Bohatá a konkurencieschopná pracovná sila severnej strany po zjednotení, a s nimi spojenými reformami, má potenciál napomôcť ekonomickému rastu. Odhadované rozdelenie práceschopného obyvateľstva medzi 15 – 24 rokmi tvorí 14,4% populácie a 25 – 54 rokmi tvorí až 43,8% obyvateľstva.⁶¹

⁵⁷ WOLF, Charles & Kamil Akramov. "Size, Growth, and Structure of the North Korean Economy". str. 9-10

⁵⁸ KIM, Bosung. "Gross Domestic Product Estimates for North Korea in 2019"

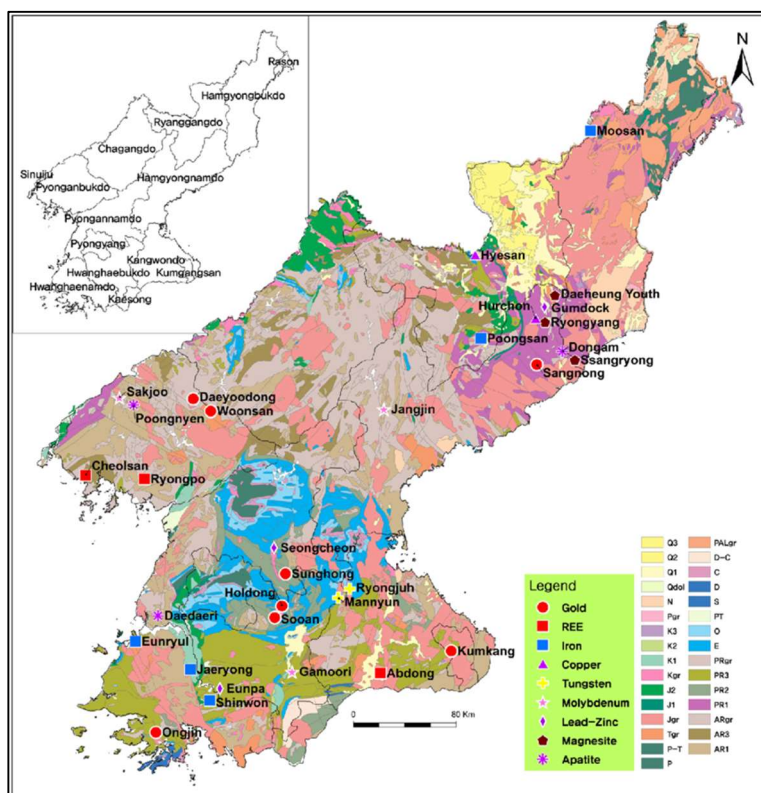
⁵⁹ Príkazová ekonomika – ekonomika, kde je lokácia tovaru, služieb a celkovej produkcie riadená štátom

⁶⁰ KWON, Goohoon. "A united Korea?: Reassessing North Korea risks". str. 9-15

⁶¹ Informácie dostupné: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/korea-north/#people-and-society>

Prínosný je aj fakt, že $\frac{1}{3}$ obyvateľstva žije na vidieku a poskytuje teda značnú pracovnú silu v priemysle. Avšak je tu predpoklad, že životné podmienky, v ktorých žije, sú radikálne nižšie, ako je odhadované v HDP per capita⁶².

Pri zjednotení juhokórejskej technológie a kapitálu so severokórejskou pracovnou silou a prírodnými zdrojmi sa vytvorí dostatočný priestor pre finančné zjednodušenie spojenia týchto dvoch krajín. V Severnej Kórei sa skrýva bohatstvo na nerastné suroviny a ich výskyt tvorí odhadom 80% krajiny (pozri obrázok 2). Na rozdiel od juhu, ktorý až 97% potrebných energií a nerastných zdrojov importuje zo zahraničia.⁶³



Obrázok 2 – Geologická mapa a mapa distribúcie hlavných ložísk nerastných surovín v Severnej Kórei

Zjednotená Kórea, a teda sprístupnenie slobodného vstupu na severokórejské územie, by taktiež spôsobila prudký nárast turizmu. V roku 2018 turizmus v Južnej Kórei predstavoval

⁶² HDP per capita – hrubý domáci produkt v prepočte na jedného obyvateľa

⁶³ CHOI, Kyung-soo. "The Mining Industry of North Korea"

4,7% HDP a podporuje v odhade 1,4 milióna pracovných pozícií (5,3% celkovej zamestnanosti KR).⁶⁴ Medzi atraktívne turistické ciele dostupné po zjednotení patria predovšetkým Taedongmun⁶⁵, Kūmgangsan⁶⁶, Myohyangsan⁶⁷, P'anmunjōm⁶⁸, Paekdusan⁶⁹, Víťazný oblúk⁷⁰, Vež Chuch'e⁷¹ a jaskyne v oblasti Kujang⁷², ktoré by mohli navštíviť kórejskí obyvatelia rovnako ako aj medzinárodní turisti bez obmedzení a kontroly vlády KĽDR.

4.2.2 Environmentálna pomoc

Environmentálna problematika zostáva aj napriek medzikórejským snahám a výpomoci prehliadanou. Následky znečistenia životného prostredia sú v KĽDR značne izolované a považované za okrajový problém v porovnaní s politickými a ekonomickými problémami z pohľadu susedných krajín.

Nebezpečná úroveň znečistenia vody, ovzdušia, pôdy a vyčerpávanie nerastných surovín ohrozujú dlhodobú udržateľnosť a populácia KĽDR pracuje v podmienkach škodlivých pre ich zdravie.

Drastické odlesňovanie nedokáže vláda KĽDR kompenzovať ani aktívnym vysádzaním nových stromov, a tým ohrozuje svoje obyvateľstvo, ktoré už teraz pociťuje

⁶⁴ OECD. "OECD Tourism Trends and Policies 2020". str. 216

⁶⁵ Taedongmun – (대동문), východná brána hradného opevnenia mesta P'yōngyang, jeden z národných pokladov KĽDR

⁶⁶ Kūmgangsan – (금강산), pohorie v oblasti Kangwŏn-do (강원도), KĽDR

⁶⁷ Myohyangsan – (묘향산), posvätné miesto, podľa legendy domov kráľa Tan'guna, praotca kórejského ľudu

⁶⁸ P'anmunjōm – (판문점), hranica medzi KR a KĽDR, miesto podpísania Kórejskej dohody o prímerí v roku 1953

⁶⁹ Paekdusan – (백두산), najvyššia hora na kórejskom polostrove, mýtický duchovný domov Kórey

⁷⁰ Kaesŏnmun – (개선문), víťazný oblúk mesta P'yōngyang, KĽDR

⁷¹ Chuch'e Sasangt'ap – (주체사상탑), pamätník ideológie Chuch'e v P'yōngyang, KĽDR

⁷² Kujangjiyŏk tonggul – (구장지역동굴), systém podzemných krasových jaskýň, súčasť svetového dedičstva UNESCO

opätovný nedostatok potravín potrebných na svoje prežitie, a to hlavne počas zimy a prírodných katastrof. Táto neschopnosť vysporiadania sa s neúmernou deforestáciou spôsobuje znehodnotenie kvality pôd. Počas hladomoru v 90. rokoch sa lesná plocha zmenšila z pôvodných 8,3 milióna hektárov na 7,6 milióna hektárov a tento trend neskončil ani po prekonaní obdobia hladomoru v KĽDR. Podľa satelitných snímok Ministerstva životného prostredia KR sa odlesňovanie a prírodné katastrofy navzájom podmieňujú a spôsobujú znehodnotenie životných podmienok obyvateľstva KĽDR. Z tohto dôvodu je ich zamedzenie komplexným problémom, na ktorý nemá KĽDR potrebné prostriedky. Podľa Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo⁷³ tvorí pôda vhodná pre poľnohospodárstvo iba 17% celkovej rozlohy KĽDR. Opakujúce sa obdobia povodní, sucha a ďalších klimatických prekážok spôsobili zníženie potravinových zásob KĽDR o približne 9% v porovnaní s minulým rokom. Keďže je Severná Kórea závislá od potravín, ktoré si sama vypestuje skôr než na ich importe, môže to spôsobiť budúcu humanitárnu katastrofu, podobnú hladomoru v 90. rokoch.⁷⁴

Medzi príčiny väčšiny environmentálnych problémov patria: chudoba, nedostatočný rozvoj, prírodné katastrofy a neprimerané zásahy zo strany vlády. Jedným zo spôsobov riešenia danej situácie v prípade zjednotenia by mala byť podpora KR v zrýchlení ekonomického rozvoja spôsobom, ktorý nezaťažuje životné prostredie do ešte väčšej miery a zároveň podporí výskum a vzdelávanie v otázkach životného prostredia obyvateľov KĽDR. Technológie sprístupnené KĽDR by mali byť sprostredkované za finančných podmienok, ktoré podporia ich šírenie a využívanie, a teda zlepšia vedecké porozumenie Severu ohľadom ich vlastnej environmentálnej problematiky.⁷⁵

⁷³ Food and Agriculture Organization – (FAO), špecializovaná agentúra OSN

⁷⁴ CHEMNICK, Jean. "With Widespread Deforestation, North Korea Faces an Environmental Crisis"

⁷⁵ HONG, Kyudok. "A New Threat Currently Ignored: Need for Inter – Korean Environmental Cooperation". str.

5 Porovnanie s inými zjednotenými krajinami

Náklady spojené so začlenením severokórejského obyvateľstva pod KR sa môžu pohybovať medzi 2%-25% HDP KR ročne, pričom konečná suma ja závislá od rýchlosti integrácie a štýlu, ktorý bude zvolený.⁷⁶

5.1 Nemecké zjednotenie

Prvý príklad spôsobu zjednotenia môže byť inšpirovaný zjednotením Nemeckej demokratickej republiky (NDR) a Nemeckej spolkovej republiky (NSR) na konci 20. storočia. V KR pád berlínskeho múru (1989) a znovuzjednotenie Nemecka (1990) vyvolali značnú reakciu viditeľnú v množstve spravodajských správ o tejto udalosti a ovplyvnili verejnú mienku a politické diskurzy kórejskej spoločnosti. „The Sunshine policy“⁷⁷, inšpirovaná nemeckou „Neue Ostpolitik“, bola založená na princípe liberálnych hodnôt, spoločných záujmov a funkčnej vzájomnej politike.⁷⁸

2019	Kórejská ľudovodemokratická republika	nárast (+) / pokles (-) v porovnaní s predchádzajúcim rokom	Kórejská republika	nárast (+) / pokles (-) v porovnaní s predchádzajúcim rokom	KĽDR / KR
Populácia	25 250 000	+ 0,47%	51 709 000	+ 0,2%	
HDP (1)	32 928 900 000 000 KRW (24 355 323 704 EUR)	+ 0,4%	1 861 244 350 000 000 KRW (1 376 639 020 299 EUR)	- 4,53%	1 / 56
HND (2)	35 600 000 000 000 KRW (26 330 959 244 EUR)	- 0,86%	1 905 700 000 000 000 KRW (1 409 519 916 599 EUR)	+ 1,57%	1 / 54
HND/capita	1 408 000 KRW (1 041 EUR)	- 1,40%	37 435 000 KRW (27 688 EUR)	+ 1,37%	1 / 27

(1) - Hrubý národný produkt
(2) - Hrubý národný dôchodok
1 EUR = 1 352 KRW (15.03.2021, Morningstar)

Tabuľka 1 – Porovnanie HDP a HND Kórejskej ľudovodemokratickej republiky a Kórejskej republiky za rok 2019⁷⁹

⁷⁶ KWON, Goohoon. "A United Korea? Reassessing North Korea Risks (Part I)"

⁷⁷ Slnečná politika – (햇볕정책), teoretický základ zahraničnej politiky KR voči KĽDR

⁷⁸ SHIN, Jin-Wook. "Lessons from German Reunification for Inter-Korean Relations: An Analysis of South Korean Public Spheres, 1990-2010". str. 61-88

⁷⁹ Tabuľka vytvorená z informácií uvedených na:

<https://www.bok.or.kr/eng/bbs/E0000634/view.do?nttId=10059560&menuNo=400069>

Avšak zjednotenie podľa Nemecka by bol najnákladnejší variant, keď by KR sprostredkovala značné finančné dotácie severokórejskej strane. V prípade Nemecka šlo o 3,7%-4,2% HDP NSR ročne po dobu 8 rokov (1991-1999), čo predstavovalo zhruba 32,6%-52,3% HDP NDR.⁸⁰

Vzhľadom na drastický rozdiel medzi príjmom obyvateľstva KR a KĽDR (pozri tabuľka 1), značne presahujúci rozdiel medzi Východným a Západným Nemeckom v 90. rokoch, je odhad nákladnosti zjednotenia v štýle Nemecka len orientačne porovnateľný.

5.2 Čína, Hong Kong a Taiwan

Opačný predpoklad, a teda najnižší predpokladaný náklad, by nastal pri integrácii podľa vzoru Číny a Hong Kongu, ktorý by umožnil KĽDR aj KR zachovať si určitú integritu a samostatnosť.⁸¹

Hongkong bol v roku 1997 navrátený pod správu Číny, po vyše 150 rokoch, ako špeciálny administratívny región. Tento aspekt dlhodobého rozdelenia, ktorý má Kórea, Čína a Hongkong spoločný môže dopomôcť KR v procese výberu štýlu zjednotenia. Čína prisľúbila Hongkongu zachovanie ekonomického systému a životného štýlu na aký boli Hongkončania zvyknutý.

Zatiaľ čo v roku 1997 vygeneroval Hongkong 18,4% HDP Číny, toto percento v roku 2015 kleslo až na 2,8%.⁸² Dôležitosť Hongkongu pre ekonomiku Číny teda podstatne klesla a táto skutočnosť by mohla ovplyvniť proces zjednotenia KR a KĽDR.

Pri porovnaní nákladov potrebných na oživenie ekonomiky, konkurencieschopnosti KĽDR a krátkodobej finančnej efektivity, by sa dala táto možnosť považovať za stratovú pre KR.

⁸⁰ DIRECTORATE GENERAL FOR ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS. "Germany's growth performance in the 1990's". str. 48

⁸¹ KWON, Gooheon. "A United Korea? Reassessing North Korea Risks (Part I)"

⁸² BLAND, Ben & Jane Pong. "Hong Kong since the handover in charts"

V prípade, že KR zvolí bezcolný export a import medzi KLDR a KR, na štýl Číny a Hongkongu, bude KLDR schopná kapitalizovať na ekonomickom blahobyte KR avšak pre KR to znamená značné zaťaženie.

Momentálna politická a ekonomická integrácia sa do istej miery vypláca, avšak odpor a demonštrácie v Hongkongu sú dôkazom nespokojnosti obyvateľstva so štýlom politického zriadenia ako osobitou administratívnou oblasťou Číny. Vzrastá frustrácia obyvateľstva, prevažne mladšej generácie, nad submisivitou lokálnych politikov a podnikateľov voči Číne. Vyžadujú väčšiu transparentnosť a nezávislosť napriek vládnej agende, podporujúcej čínsku národnú identitu a vlastenectvo.

Tento efekt odmietania vonkajších vplyvov ako aj snaha o totálnu nezávislosť je pravdepodobný aj v budúcej Kórei, pokiaľ zvolí práve štýl podľa vzoru Hongkongu.⁸³

⁸³ YUEN, Samson. "Under the Shadow of China: Beijing's Policy towards Hong Kong and Taiwan in Comparative Perspective"

6 Pohľad obyvateľstva na zjednotenie

Rozdelenie, ktoré presahuje 70 rokov, spôsobilo oslabenie homogenity obyvateľstva a podporuje heterogenitu až antagonizmus, keď negatívne stereotypy v podobe démonizácie Severnej Kórey a pocitu juhokórejskej nadradenosti, a vice versa, prehlbujú priepasť medzi krajinami.⁸⁴

6.1 Podpora alebo odmietanie na základe demografickej skupiny

Názor na otázku zjednotenia a jeho následkov z pohľadu juhokórejskej populácie, keďže dáta pre severokórejské obyvateľstvo sú ťažko získateľné alebo nie sú založené na reálnom slobodnom prieskume, sa drasticky líšia nielen v celej spoločnosti, ale aj samotných demografických skupinách a ich podskupinách.

Pri bežných prieskumoch obyvateľstva na ich názor na zjednotenie sa vyskytuje absencia špecifickej definície čo „zjednotenie Kórey“ znamená. Nie je teda jasné, či ich predstava o zjednotení znamená politickú a ekonomickú integráciu, vznik jednotného politického systému, vznik federácie alebo primárne zlúčenie z pohľadu spoločenského a kultúrneho.

Pre elimináciu spoločenských problémov je dôležité periodicky získavať názorové dáta obyvateľstva, potrebné pre lepšie pochopenie spoločných črt a rozdielov, a to aj v rámci spoločenských podskupín.

Podľa online prieskumu publikovaného v článku medzinárodného časopisu *Historical Social Research*⁸⁵, po Olympijských hrách 2018 v P'yŏngch'ang, kde sa v šiestich oblastiach pýtali 500 Kórejcov, bola najčastejšie objavujúca sa predstava zjednotenia definovaná ako „ukončenie geografického rozdelenia na kórejskom polostrove“ z pohľadu obyvateľstva vo veku 20 – 29 rokov, a „zriadenie ekonomického partnerstva“ pre respondentov vo veku 30 – 59 rokov. Pričom dôvody podpory zjednotenia boli primárne „eliminácia rizika vzniku vojenského

⁸⁴ PARK, Juhwa et al. "2019 Annual Reports of Attitude of Koreans toward Peace and Reconciliation". str. 9-12

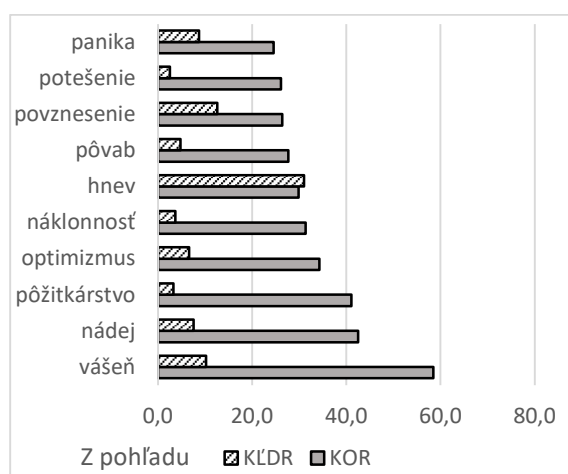
⁸⁵ LEE, Woo-Young & Hayeon Lee. "The Perception of the Integration of North and South Korea."

konfliktu“, nasledované „pocitom spolupatričnosti ako jednej „Han-etnicity“ “. Ako dôvod odmietania unifikácie sa uvádza „averzia voči severokórejskému režimu“ a „finančná nákladnosť pre Juh“, líšiace sa predovšetkým v politickom presvedčení respondenta.⁸⁶

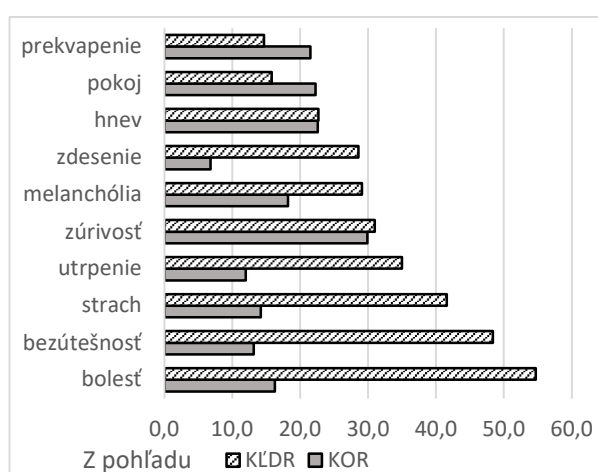
6.2 Stereotypy medzi obyvateľmi Juhu a Severu

Spoločenský problém spočíva v samotných stereotypoch a názoroch medzi Severom a Juhom, ich politických a ekonomických presvedčeniach a snahe sa prispôbiť.

Približne 75% informácií, ktoré dostáva juhokórejské obyvateľstvo o severokórejskej populácii, pochádza z televízie a okolo 18% informácií prostredníctvom internetu.⁸⁷ Dá sa preto predpokladať, že spoločnosť KR je silno zaujatá alebo sa nakláňa k názoru im sprostredkovanému, kde väčšina KR informácie prijíma pasívne bez ich overenia. Preto by v prípade zjednotenia bolo nutné vyvinúť úsilie pre zlepšenie objektivity informácií so sústredením na mierovú žurnalistiku a spravodajstvo.



Graf 2 – Top 10 stereotypov o obyvateľoch KR⁸⁸



Graf 3 – Top 10 stereotypov o obyvateľoch KĽDR⁸⁹

⁸⁶ LEE, Woo-Young & Hayeon Lee. "The Perception of the Integration of North and South Korea". str. 293-306

⁸⁷ PARK, Juhwa et al. "2019 Annual Reports of Attitude of Koreans toward Peace and Reconciliation". str. 90

⁸⁸ PARK, Juhwa et al. "2019 Annual Reports of Attitude of Koreans toward Peace and Reconciliation". Str. 53

⁸⁹ PARK, Juhwa et al. "2019 Annual Reports of Attitude of Koreans toward Peace and Reconciliation". Str. 53

Podľa prieskumu, ktorý realizoval kórejský Inštitút pre národné zjednotenie na 1000 respondentoch, môže byť pozorované, aké názory a emócie si obe spoločnosti spájajú samé so sebou ako aj s druhou stranou z 28 ponúkaných príkladov. Odpovede pri juhokórejských respondentoch boli primárne pozitívne, a naopak emócie spájané s KLDR nevykazovali takmer žiadne pozitívne asociácie. Za zaujímavé sa dá považovať aj skutočnosť, že hnev bola jediná spoločná emócia oboch strán.

6.3 Príprava KLDR na zjednotenie

Obyvateľstvo KLDR je obklopené všadeprítomnou propagandou kontrolujúcou ich myslenie, sú presvedčení o neomylnosti, nadradenosti, benevolencii a nadaniu vládnucej rodiny Kim. Ich spoločnosť považujú za raj na zemi a ich štýl života ako neporovnateľne lepší s KR, ktorú považujú za hladujúcu kolóniu USA. Zlé vonkajšie mocnosti, ako sú pre nich USA, sa snažia zničiť ich utopickú krajinu, a preto sú všetci občania zapojení do boja proti nej.⁹⁰

Preto v prípade príprav na zjednotenie KR a KLDR je potrebné sprostredkovať pravdivý obraz o KR, KLDR a zvyšku sveta pre severokórejské obyvateľstvo. U každého prívrženca režimu KLDR sa dá predpokladať jeho odmietanie zjednotenia a vedenia KR, preto kroky potrebné na získanie dôvery severokórejskej populácie bude potrebné začať ešte značne pred pádom vlády KLDR.⁹¹

Už existujúcu nedôveru a nenávisť voči zmene režimu môže prehĺbiť aj schopnosť či neschopnosť zvládnutia náhlejšej problematiky zjednotenia zo strany KR, ako je vysporiadanie sa s humanitárnou katastrofou spojenou s pádom režimu, zlyhanie bezpečnosti, civilnými povstaniaми a problémy s vlastníckymi právami.⁹²

⁹⁰ BENNETT, Bruce W. "Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse". str. 14

⁹¹ BENNETT, Bruce W. "Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse". str. 104

⁹² BENNETT, Bruce W. "Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse". str. 137-138

Podľa prieskumu Madelynn Einhorn a Timothy S. Richa⁹³ z roku 2020, len 38,16% zapojených Juhokórejčanov predpokladá zjednotenie krajiny počas svojho života. Dá sa teda predpokladať, že obyvateľstvo KR v súčasnosti považuje zjednotenie KR a KLDR za otázku budúcnosti a preto v rámci momentálnych politických, ekonomických a sociálnych problémov, ktorým čelia, nepovažujú problematiku a prípravy na zjednotenie ako problém, ktorý sa musí riešiť teraz, ale skôr za otázku, ktorou sa budú zaoberať ich potomkovia.

Spoločnosť KR dlhodobo podporuje kapitalistický a individualistický štýl života, a preto je pravdepodobné, že v prípade aktívnych krokov k zjednoteniu bude musieť vláda KR čeliť určitému odporu voči zmenám z oboch strán. Je potrebné si uvedomiť, že kroky potrebné k zmiereniu, musia byť upravené špecificky pre KR a KLDR prostredníctvom analýzy konfliktov na Kórejskom polostrove. Preto využitie príkladov riešenia konfliktov mimo Kóreu môže byť považované len za orientačné.

Je možné usúdiť, že ide o takzvaný „neriešiteľný medziskupinový problém“⁹⁴, a teda konfliktný étos, ktorý umožňuje spoločnosti prispôbiť sa konfliktnej situácii, prežiť stresujúce obdobie a úspešne bojovať s prekážkami pomocou odstránenia domnievanej nezlučiteľnosti prostredníctvom rokovaní oboch zainteresovaných strán.⁹⁵ Preto je potrebné, aby bolo zabránené šíreniu falošných správ a zároveň podporiť verejnosť vo vyhľadávaní aktuálnych, užitočných a pravdivých informácií.

⁹³ EINHORN, Madelynn & Timothy S. Rich. "Are They Paying Attention? A Survey Analysis of South Korean Attention to North Korea." str. 97

⁹⁴ intractable intergroup conflict

⁹⁵ BAR-TAL, Daniel. "From Intractable Conflict through Conflict Resolution to Reconciliation: Psychological Analysis". str. 351

Záver

Cieľom bakalárskej práce bolo predstaviť históriu Kórey, súčasnú situáciu a budúce možné riešenia, ktoré v kombinácii ovplyvňujú postoj KR a KĽDR na ich potencionálne zjednotenie.

Rozdelenie spôsobilo ekonomické, diplomatické a obchodné škody, no rovnako aj rozdelilo milióny rodín a kultúru homogénneho národa. Kórejské obyvateľstvo samé seba vníma ako potomkov praotca Tan'guna a cítia silnú spolupatričnosť nielen v rámci vlastného štátu, ale aj ako jedného etnika „Han“. Historický vývoj národnej identity a kultúry jednotne a nezávisle napomáha pri empatii, ktorú pociťujú Juhokórejčania voči Severokórejčanom aj dnes, vyše 70 rokov po začiatku Kórejskej vojny.

Avšak, to čo započalo ako odboj proti japonskej nadvláde a rozdielne politické presvedčenia, vykryštalizovalo sa do súčasnej podoby krajín. Dnešná KR predstavuje jedného z najvplyvnejších štátov v ekonomickej globálnej sfére. Tento úspech je pripisovaný štýlu vlády a jej rozhodnutiami, ktoré KR v 60. a 70. rokoch minulého storočia zvolila, keď sústredila svoju pozornosť na výrobu a export. Motivácia ľudského kapitálu, strach z komunizmu a celkovo z KĽDR boli hnacou silou úspechu ekonomiky KR.

Začiatok rozhovorov o vzájomnej spolupráci v 70. a hlavne 80. rokoch minulého storočia za účelom nadviazania priateľských vzťahov a potlačenia demonizácie severokórejského obyvateľstva v očiach Juhu mala len minimálne výsledky. Úmrtie Kim Ilsönga ako zakladateľa KĽDR vyvolalo otázku možného rozpadu krajiny a strachu z vojenského konfliktu a vyprovokovalo KR začať sa pripravovať na podobné situácie. Avšak, momentálna pripravenosť je aj v dnešnej dobe limitovaná možnosťou zjednotenia v blízkej budúcnosti.

Empatiu KR vyvoláva predovšetkým pohľad na životné podmienky, v ktorých musí populácia KĽDR žiť. Severná Kórea je považovaná za krajinu, ktorá má jeden s najdlhších zoznamov porušovania ľudských práv na svete. Zanedbávanie sprostredkovania kvalitnej životnej úrovne, ktorá zapríčinila aj hladomor v 90. rokoch minulého storočia a smrť 1 – 3

milióna ľudí, verejné exekúcie, politické uväznenia a celkové utlačanie obyvateľstva bez možnosti v slobodný život je len časť problému, spod ktorého by sa pri zjednotení Severokórejciana vymanili. Ako spôsob možnej minimalizácie prekážok je možnosť selektívnej amnestie, ktorá by mohla presvedčiť predstaviteľov KĽDR a ich podriadených pre spoluprácu.

Potravinová, finančná pomoc, COVID-aid, ktoré KR poskytuje KĽDR slúži ako dočasné vyriešenie problémov KĽDR, avšak potenciálne môže zlepšiť povedomie o Juhu v KĽDR, ktorej populácia verí, že KR je ako krajina chudobná a je len „kolóniou“ USA.

Výskum ZHN KĽDR, ktorý severokórejská vláda prioritizuje a financuje už niekoľko desaťročí, spôsobuje obavy celosvetovo a priamo ohrozuje Juh, ktorý po zažití Kórejskej vojny považuje zabránenie vojenskému konfliktu za jednu z najväčších motivácií pre zjednotenie KR a KĽDR.

Samotný hospodársky rast KĽDR je postupom času oslabovaný aj sankciami, ktoré ho zaťažujú nad mieru, ktorú je KĽDR schopná vyrovnáť. A aj keď sankcie nezastavili nukleárny výskum zbraní a raketových technológií Severnej Kórey, nepriamo vytvorili dodatočné komplikácie a finančné výdaje pre KR v procese zjednotenia.

Adaptácia ekonomického modelu KĽDR podľa vzoru Číny, ako jeden typ variantu zmeny režimu, a odstúpenie od militarizmu a vývoja ZHN, by pomohlo Severu priblížiť sa Juhu, a tým nastoliť mierové vzťahy ako dve samostatné krajiny. Avšak najviac pravdepodobná forma pádu vlády KĽDR, pri pohľade na jej politické rozhodnutia, ostáva pád vlády KĽDR pod ťarchou upadajúcej ekonomiky a spoločenského nátlaku. V takom prípade nastávajú dve rôzne možnosti, ako sa KĽDR vyrovná s procesom akceptácie pádu vlády, a to mierovým začlenením krajiny pod správu KR alebo útokom na KR, predovšetkým Soulu, ako posledný krok pokusu záchrany.

V prípade napadnutia KR by KĽDR musela čeliť nielen technicky vyspelejšiemu vojenskému vybaveniu KR, ale aj USA a iným členským štátom OSN, ktoré doposiaľ odsudzovali KĽDR za ich nukleárny vývoj ako aj prečiny proti ľudskosti. Jediný potenciálny

spojenec, ktorého v súčasnosti KLDR má, je Čína. Avšak čínska podpora môže byť prerušená, pokiaľ Čína usúdi, že finančná a materiálna pomoc, ktorú sprostredkúva Čína KLDR pre zachovanie potenciálneho prístupu strategických bodov, nie je v takomto prípade pre nich výhodná. Ďalšiu obavu Číny predstavuje aj prítok migrantov z obyvateľov KLDR do Číny. Preto je podstatné, aby sa KR a USA zaviazali Číne, že jednotky spadajúce pod USA neprekročia demilitarizovanú zónu, nepriblížia sa k čínskym hraniciam ako aj to, že podniknú kroky, ktoré zamedzia masívneho presunu Severokórejčanov na ich územie, a tým si naklonia sympatie Číny pri procese angažovania sa v danej situácii a ich podpory KR.

Podpora samitov, vytvorenie spojenectiev a plánov medzinárodnej výpomoci po páde KLDR je vo výsledku najefektívnejšia a najbezpečnejšia možnosť zvládnutia pádu KLDR. KR musí zvážiť akýkoľvek variant pádu KLDR a spojenectvá ktorých krajiny by priniesli najväčší výsledok, poprípade ktoré krajiny by mohli spôsobiť prekážky v zjednotení krajín.

Pre lepšie zvládnutie situácie, by vláda KR musela zasiahnuť a udržať populáciu KLDR v stabilnej, mierovej a vyvíjajúcej sa krajine, ktorou práve rozpadnutá KLDR nebude. Najefektívnejšiu formu docielenia tohto požiadavku by mohla predstavovať dočasne vytvorená vláda pod správou KR. Tá by okrem humanitárneho a ekonomického sústreďenia, ako pripraviť trh KLDR pre potenciálnych investorov, taktiež musela predložiť plány na odstránenie ZHN a celkovú demilitarizáciu.

Naliehavosť znovuzjednotenia, v čo najbližšom čase, je prehlbovaná narastajúcim rozdielom medzi KR a KLDR. Predpokladané náklady zjednotenia sú priamo závislé od štýlu unifikácie, ktorý bude zvolený. Aj keď z pohľadu KR je zjednotenie podľa vzoru NSR a NDR najatraktívnejšia možnosť, bolo by rovnako aj najnákladnejšie. V nemeckom zjednotení bol pomer medzi HDP NSR a NDR jedna ku desiatim, na rozdiel od súčasnej KR a KLDR, kde je pomer jedna ku päťdesiatim šiestim, čo by znamenalo, že na rozdiel od 8 rokov, čo trvalo NSR vyrovnáť ekonomiku NDR dotáciami, by v prípade KLDR trvalo podstatne dlhší čas. Z tohto dôvodu je integrácia podľa vzoru Číny a Hongkongu, keď by si obe krajiny zachovali určitú samostatnosť, predstaviťnejšia.

Náklady spojené so zjednotením by však neprevýšili dlhodobý potenciál, ktorý KĽDR ponúka, ako napríklad produktivitu pracovnej sily a ľudský kapitál, zlepšenie životných podmienok Severokórejčanov, prístup k nerastným surovinám pre KR, ktorá väčšinu nerastných zdrojov importuje, rozšírenie turizmu, environmentálna pomoc a spomalenie rapídneho znečistenia Severu.

Na základe týchto záverov by mala KR zvážiť zjednotenie podľa vzoru Číny a Hongkongu, ktorý je výhodnejší finančne a tým postupne napomôť KĽDR pozdvihnúť ekonomiku. V neskorších rokoch by mohli, za pomoci prieskumov a referend, získať názor obyvateľov KĽDR na ich predstavu o zjednotení a následne postupovať podľa ich získaných výsledkov.

Je potrebné, aby vznikla ucelená a jednotná definícia, čo pre KR zjednotenie znamená a aký štýl zjednotenia použije, a tým by sa začalo juhokórejské obyvateľstvo pripravovať na zjednotenie. Informácie, ktoré sú sprostredkované Juhu, sú často zavádzajúce a ovplyvnené dezinformáciami. Silný individualizmus, rovnako ako aj kapitalizmus, nepriamo podporuje strach až antagonizmus Juhokórejčanov voči Severokórejčanom. Pre minimalizáciu určitého odporu voči zmenám z oboch strán bude KR nútená podporovať pravdivé informácie pre obe strany a kontrolovať pravdivosť poskytovaných informácií.

Sumarizácia ponúknutých teórií a ich implikácií ako aj samotné zjednotenie KR a KĽDR má medzinárodný dopad v podobe potenciálu pre ekonomický rast mnohých krajín. Diplomatické mierové a kooperačné rozhovory, ktoré by mala KR začať nadväzovať čo najskôr, vyžadujú celosvetovú pozornosť a sú považované za kľúčové pre dosiahnutie zjednotenia.

Resumé

This thesis aims to present a brief history of Korea before its division, as we know it today, and the current issues that North Korea faces and are affecting potential unification. The work focuses on the elucidation and interconnection of the economy, politics and social problems, already existing agreements and efforts to cooperate and the associated support of the government and the support of its population or their disagreement. It contains an illustration of the issue separating KR and DPRK and proposals for solving those problems. This thesis offers a description of the decisions of the North Korean government responsible for DPRK's declining economic situation and ways of coping and preparing for the decisions that will be needed in order to minimize the complications of unification.

Key words: North Korea, South Korea, unification, economy, GDP, sanctions, population, inter-Korean relations

Použité zdroje

Literatúra

BAR-TAL, Daniel. 2000. *From Intractable Conflict through Conflict Resolution to Reconciliation: Psychological Analysis*. Columbus: International Society of Political Psychology. Political Psychology 21, no.2. ISSN 0162895X. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/3791795>

BENNETT, Bruce W. 2013. *Preparing for the Possibility of a North Korean Collapse*. Santa Monica: RAND Corporation. ISBN 9780833081728. Dostupné: https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR331.html

CAMPBELL, Joel R. 2014. *The Wrong War: The Soviets and the Korean War, 1945-1953*. Winfield: Pi Gamma Mu, International Honor Society in Social Sciences. International Social Science Review 88, no.3. ISSN 02782308. Dostupné: <https://www.jstor.org/stable/intesocisciievi.88.3.01>

CHANG, Kyung-Sup. 2011. *South Korea under compressed modernity: familial political economy in transition*. London: Routledge. ISBN 978-0-415-69309-7.

CHEN, Lai. 2018. *Historical and Cultural Features of Confucianism in East Asia*. Honolulu: University of Hawai'i Press. Confucianisms for a Changing World Cultural Order. eISBN 978-0-8248-7835-1. Dostupné: <https://www.jstor.org/stable/j.ctv3zp05k.10>

DEMICK, Barbara. 2010. *Nothing to envy: ordinary lives in North Korea*. New York: Spiegel & Grau. ISBN 978-0-385-52391-2.

DIRECTORATE GENERAL FOR ECONOMIC AND FINANCIAL AFFAIRS. 2002. *Germany's growth performance in the 1990's*. Economic papers 170. Dostupné: https://ec.europa.eu/economy_finance/publications/pages/publication1878_en.pdf

ECKERT, Carter J., Ki-baik Lee, Young Ick Lew, Michael Robinson & Edward W. Wagner. 1990. *Korea, old and new: a history*. Seoul: Korea Institute, Harvard University. ISBN 0-9627713-0-9.

EINHORN, Madelynn & Timothy S. Rich. *Are They Paying Attention? A Survey Analysis of South Korean Attention to North Korea*. Jefferson: McFarland & Company. North Korean Review 16, no. 2. ISSN 15512789. <https://www.jstor.org/stable/26975895>

HONG, Kyudok. 2006. *A New Threat Currently Ignored: Need for Inter-Korean Environmental Cooperation*. Seoul: Institute for National Security Strategy. The Journal of East Asian Affairs 20, no.2. ISSN 10101608. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/23257940>

JAGER, Sheila Miyoshi. 2013. *Brothers at war: the unending conflict in Korea*. New York: W.W. Norton & Company. ISBN 978-0-393-34885-9.

KIM, Bosung. 2020. *Gross Domestic Product Estimates for North Korea in 2019*. Seoul: Bank of Korea. Dostupné: https://www.bok.or.kr/ucms/cmmn/file/fileDown.do?menuNo=400007&atchFileId=FILE_0000000018890&fileSn=1

KIM, Gwang-Oon. 2007. *The Making of the North Korean State*. Durham: Duke University Press. The Journal of Korean Studies 12, no.1. ISSN 07311613. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/41490232>

KIM, Suzy. 2016. *Everyday life in the North Korean revolution 1945-1950*. Ithaca: Cornell University Press. ISBN 978-1-5017-0568-7.

KOH, Sang Mo, Lee Gill Jae & Edward Yoon. 2013. *Status of Mineral Resources and Mining Development in North Korea*. Seoul: Korea Institute of Geoscience and Mineral Resources. Dostupné: https://www.researchgate.net/figure/Geology-and-distribution-map-of-major-mineral-deposits-in-North-Koreamodified-from-Chi_fig1_264169945

KWON, Goocheon. 2009. *A United Korea? Reassessing North Korea risks (Part1)*. New York: Goldman Sachs & Co.. Global economics paper: Goldman, Sachs & Co 188. Dostupné: <http://nautilus.org/wp-content/uploads/2012/04/A-United-Korea-Reassessing-North-Korea-Risks-Part-I.pdf>

LEE, Woo-Young & Hayeon Lee. 2019. *The Perception of the Integration of North and South Korea*. Köln: GESIS-Leibniz Institute for the Social Sciences. Historical Social Research / Historische Sozialforschung 44, no.4. ISSN 01726404. Dostupné: <https://www.jstor.org/stable/26804875>

MATHERLY, Carter. 2019. *Examining Attitude Functions of North Korean Cultural Propaganda*. Jefferson: McFarland & Company. North Korean Review 15, no.1. ISSN 15512789. Dostupné: <https://www.jstor.org/stable/26632424>

OECD. 2020. *OECD Tourism Trends and Policies 2020*. Paris: OECD Publishing. ISSN 20767773. <https://doi.org/10.1787/6b47b985-en>

PARK, Juhwa, Min Kyu Rhee, Hoon Seok Choi, Young-Mi Kwon, Steven Sloman & Eran Halperin. 2019. *2019 Annual Reports of Attitude of Koreans toward Peace and Reconciliation*. Seoul: Korea Institute for National Unification. ISBN 979-11-6589-005-6. Dostupné: <https://www.kinu.or.kr/pyxis-api/1/digital-files/d581b6bf-2be4-473a-a495-a9164075e8ff>

QUINONES, C. Kenneth. 1975. *The Impact of the Kabo Reforms upon Political Role Allocation in Late Yi Korea, 1884-1902*. Durham: Duke University Press. Occasional Papers on Korea, no.4. ISSN 03647676. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/41490134>

SHIN, Jin-Wook. 2014. *Lessons from German Reunification for Inter-Korean Relations: An Analysis of South Korean Public Spheres, 1990-2010*". Maryland: The Johns Hopkins University Press. Asian Perspective 38, no.1. ISSN 02589184. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/42704854>

TERRY, Sue Mi. 2014. *A Korea Whole and Free: Why Unifying the Peninsula Won't Be So Bad After All*. New York: Council on Foreign Relations. Foreign Affairs 93, no.4. ISSN 00157120. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/24483567>

THE INSTITUTE FOR SOUTH-NORTH KOREA STUDIES. 1992. *The Human Rights Situation in North Korea: The Reality of Self-styled Paradise*. Soul: Institute for South-North Korea Studies.

ULFERTS, Gregory & Terry L. Howard. 2017. *North Korean Human Rights Abuses and Their Consequences*. Jefferson: McFarland & Company. North Korean Review 13, no.2. ISSN 15512789. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/26396124>

UN. GENERAL ASSEMBLY (58th sess.: 2003-2004). 2003. *Towards a nuclear-weapon-free world: a new agenda: resolution / adopted by the General Assembly*. New York: UN. Dostupné: <https://digitallibrary.un.org/record/507861?ln=en>

WINSTANLEY-CHESTERS, Robert. 2015. *Environment, politics, and ideology in North Korea: landscape as a political project*. Lanham: Lexington Books. ISBN 978-0-7391-8777-7.

WOLF, Charles & Kamil Akramov. 2005. *Size, Growth, and Structure of the North Korean Economy*. Santa Monica: RAND Corporation. North Korean Paradoxes: Circumstances, Costs, and Consequences of Korean Unification. eISBN 978-0-8330-4078-7. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/10.7249/mg333osd.11>

YUEN, Samson. 2014. *Under the Shadow of China: Beijing's Policy towards Hong Kong and Taiwan in Comparative Perspective*. Hongkong: French Centre for Research on Contemporary China. China Perspectives, no.2. ISSN 20703449. Dostupné: <http://www.jstor.org/stable/24055619>

Internetové zdroje

ALBERT, Eleanor. Jún 25, 2019. *The China–North Korea Relationship*. Council on Foreign Relations [online]. [cit. 2021-04-11]. Dostupné: <https://www.cfr.org/background/asia/north-korea-relationship>

BLAND, Ben & Jane Pong. Jún 28, 2017. *Hong Kong since the handover in charts*. Financial Times [online]. [cit. 2021-04-21]. Dostupné: <https://www.ft.com/content/7e2422b8-5bb1-11e7-9bc8-8055f264aa8b>

CHA, Victor & Sue Mi Terry. Jún 12, 2018. *Assessment of the Singapore Summit*. Center for Strategic & International Studies [online]. [cit. 2021-04-13]. Dostupné: <https://www.csis.org/analysis/assessment-singapore-summit>

CHEMNICK, Jean. Apríl 19, 2019. *With Widespread Deforestation, North Korea Faces an Environmental Crisis*. Scientific American [online]. [cit. 2021-04-12]. Dostupné: <https://www.scientificamerican.com/article/with-widespread-deforestation-north-korea-faces-an-environmental-crisis/>

CHOI, Kyung-soo. August 04, 2011. *The Mining Industry of North Korea*. NAPSNet Special Reports. Nautilus Institute for Security and Sustainability [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné: <https://nautilus.org/napsnet/napsnet-special-reports/the-mining-industry-of-north-korea/>

GORDON, Michael R. & Lubold Gordon. Júl 17, 2020. *Trump Administration Weighs Troop Cut in South Korea*. The Wall Street Journal [online]. [cit. 2021-04-22]. Dostupné: <https://www.wsj.com/articles/trump-administration-weighs-troop-cut-in-south-korea-11595005050>

ITO, Kohtaro. Marec 12, 2020. *What to Make of South Korea's Growing Defense Spending*. The Sasakawa Peace Foundation [online]. [cit. 2021-04-04]. Dostupné: https://www.spf.org/iina/en/articles/ito_02.html

KLINGNER, Bruce. December 2, 2019. *Enhance South Korean Military Capabilities Before OPCON Transfer*. The Heritage Foundation [online]. [cit. 2021-04-10]. Dostupné: <https://www.heritage.org/asia/report/enhance-south-korean-military-capabilities-opcon-transfer>

LEE, Andy S. Január 16, 2019. *The Other Side of the Miracle on the Han River*. The McGill International Review [online]. [cit. 2021-04-09]. Dostupné: <https://www.mironline.ca/the-other-side-of-the-miracle-on-the-han-river/>

LERCH, Marika. *Ludské práva*. Európsky parlament [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné: https://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/sk/FTU_5.4.1.pdf

MINISTRY OF UNIFICATION. *Inter-Korean Exchange and Cooperation*. Ministry of Unification [online]. [cit. 2021-03-17]. Dostupné: https://www.unikorea.go.kr/eng_unikorea/whatwedo/cooperation/

RAVENSCROFT, Tom. Február 6, 2018. *Japan protests inclusion of disputed islands on Korea's unified Olympic flag*. Dezeen [online]. [cit. 2021-03-23]. Dostupné: <https://www.dezeen.com/2018/02/06/korean-unification-flag-japan-protests/>

SMITH, Josh. Jún 19, 2019. *South Korea gives most aid to North Korea since 2008 amid food shortage*. Reuters [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné: <https://www.reuters.com/article/us-northkorea-southkorea-aid-idUSKCN1TK0UQ>

SUNG, Jeff. Apríl 4, 2020. *Seoul endorses aid to North Korea for coronavirus*. Arab News [online]. [cit. 2021-04-12]. Dostupné: <https://www.arabnews.com/node/1652756/world>

THE WORLD FACTBOOK. Apríl 27, 2021. *Korea, North*. CIA.gov [online]. [cit. 2021-03-21]. Dostupné: <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/korea-north/#people-and-society>

TOOTH, John-Paul. September 5, 2017. *North Korea's Military: How Does It Actually Stack Up?*. Forces Net [online]. [cit. 2021-04-10]. Dostupné: <https://www.forces.net/news/north-koreas-military-how-does-it-actually-stack>